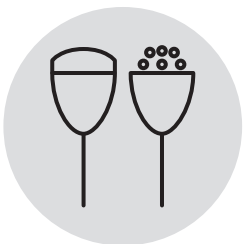

Craterium (Physarales)

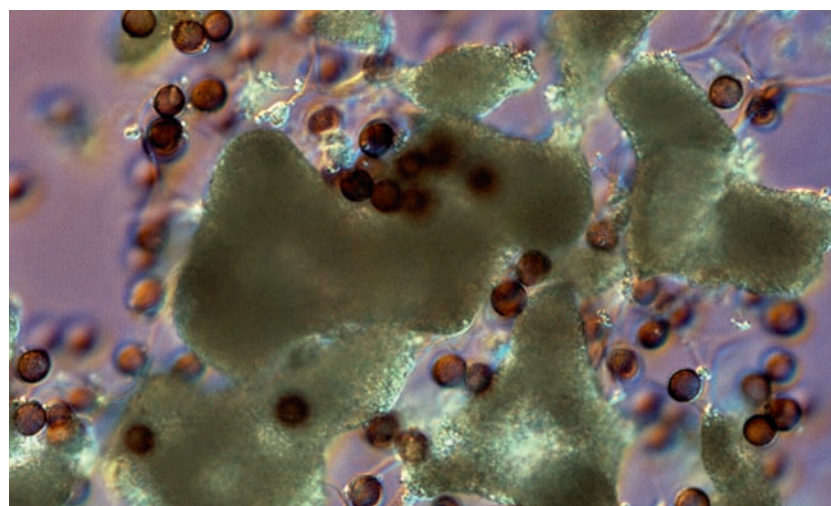
poháreček

Rod tmavosporých hlenek. Tvoří drobné (1 až 3 mm vysoké), mnohdy početné kolonie plodniček tvaru pohárků či stopkatých hlaviček. Protože je rod poháreček z příbuzenstva vápenatek, můžeme mezi jeho kapiliciem najít poměrně masivní inkrustace amorfního kalcitu. Některé druhy mají inkrustovanou i peridii, která se většinou odděluje v podobě víčka. Pohárečky jsou blíže příbuzné rodům vápenatka a badhamovka, v moderních systémech se často zástupci jednotlivých rodů prolínají (což naznačuje, že nejspíše nejde o dobře vymezené rody a morfologické znaky nejsou jednoznačným ukazatelem příbuznosti). Rod čítá několik běžných a více vzácných druhů. Najít je lze většinou na mrtvém opadu a dřevě.

1 mm

100 μm

Craterium minutum (poháreček drobný)
tvoří drobná sporangia tvaru pohárků,
většinou na povrchu spadaneho listí,
ale i větvičkách a meších.

Craterium minutum
(poháreček drobný),
spory a vápencem
masivně inkrustované
kapilicium.

*Craterium
leucocephalum*
(poháreček
bělohlavý)
tvoří vejčitá
sporangia.

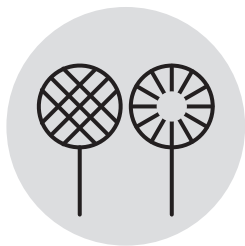
1 mm

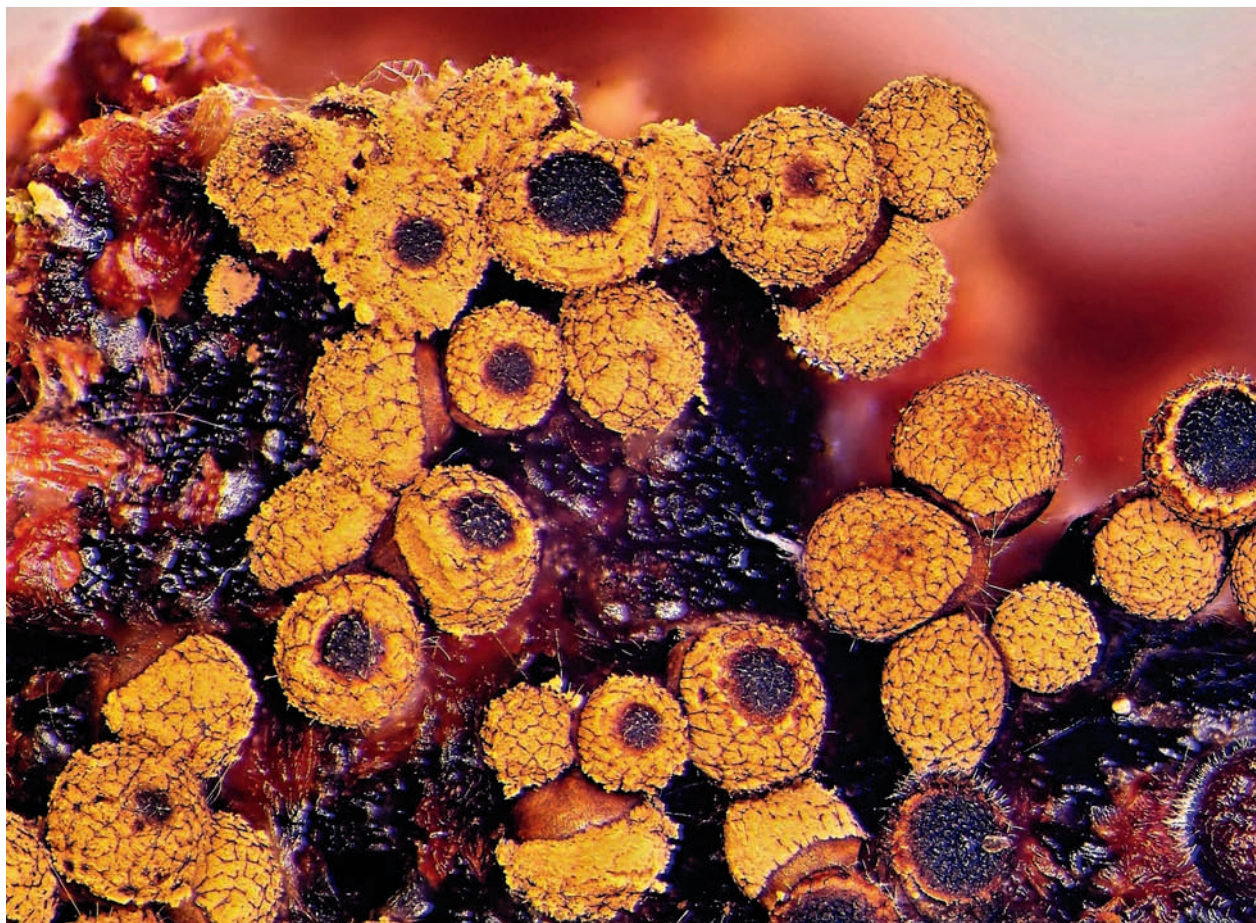

1 mm

*Craterium
leucocephalum*
(poháreček
bělohlavý),
po dozrání se spo-
rangia otvírají
pokličkou a je vidět
spory a masivní
inkrustace amorf-
ním kalcitem.

Poměrně velký rod světlosporých hlenek (asi čtyři desítky druhů) je charakteristický povrchovou síťkou, řešetem, které vděčí za české jméno. Hlavičky (sporotéky) jsou většinou kulovité o průměru kolem 1 mm, ale i menší. Například velmi dekorativní *C. violacea* – řešetovka fialová – dorůstá výšky do 1,5 mm, ale sporotéky mají průměr méně než 0,3 mm. Je tedy dosti obtížné ji a jí podobné druhy v přírodě najít. Navíc se zdá být substrátově poměrně vybíravá. Většina nálezů je z borky živých jabloní a jilmů. Povrchová síťka řešetovek je velmi dekorativní a jistě se jí inspirovali designeři stínidel světel či ornamentů. Mezi sporami se nacházejí drobné kuličky s obsahem vápence (o něco menší než spory, tedy řádu jednotek μm) – **dictydinové granule** – struktura unikátní pro tuto skupinu a blízce příbuzné (třeba rod *Lindbladia*). Barvy jsou velmi rozmanité, nejčastěji zářivě žluté, purpurové, fialové, ale také méně nápadné, například hnědé. Podobně různobarevná bývají i plazmódia. Zajímavé je, že některé druhy řešetovek nacházíme přednostně na dřevě jehličnanů. Protože, připomeňme si, hlenky dřevo nerozkládají, důležitá zde bude garnitura mikrobů, kteří rozkládající se dřevo obývají.

1 mm

Cribraria aurantiaca
(řešetovka oranžová)
tvoří za zralosti zlatavé plodničky.

1 mm

